

Verslag ontwikkelgesprek Mondzorgkunde

Datum: 10 juni 2024

Aanwezig namens de opleiding: opleidingsmanager en vijf docenten uit de toetscommissie en curriculumcommissie, twee werkveldadviescommissieleden

Aanwezig namens het visitatiepanel: lector Innovaties in de Preventieve zorg (Hogeschool Utrecht) en bijzonder hoogleraar Publieke Gezondheid en Mondzorg (ACTA)

Onderwerp

Het onderwerp voor het ontwikkelgesprek dat de opleiding gekozen heeft, is Publieke Gezondheid en Mondzorg en aansluiting bij maatschappelijke ontwikkelingen.

Inleiding

Het panellid vertelt over de noodzaak om studenten voor te bereiden op een maatschappelijke rol in preventie. Een wijkbenadering werkt goed: dicht bij de mensen. In sommige wijken zijn veel mensen met multiproblematiek, waar je in je maatschappelijke rol als gezondheidsprof en gezondheidsbevorderaar rekening mee dient te houden. Bij de HU en de HAN wordt al veel gewerkt in living labs op locatie. Bij de HU werken ze met een wijkdocent, die studenten vanuit verschillende opleidingen op locatie lesgeeft. Deze docent toetst en beoordeelt ook. Met HVA werkt de HU aan een SPRONG-aanvraag over wijkgerichte preventie.

Er is bewustwording nodig bij studenten, dat het belangrijk is om inzicht te krijgen in wat zij als mondhygiënist kunnen bijdragen. Je moet leren waar je voor en namens cliënten kunt aankloppen, waar je terecht kunt. Belangrijk is dat een student daar in de praktijk ervaring mee opdoet.

Het is complex en niet eenvoudig om dergelijke projecten op te zetten en het heeft een lange adem nodig, maar docenten, studenten en bewoners zijn positief. Als deze projecten een echte plek krijgen in het curriculum voor iedereen, dan hebben we echt stappen gezet.

Gesprek en discussie

Bij MZK Groningen zijn diverse projecten (geweest) waarin studenten vanuit verschillende opleidingen samen aan opdrachten werkten en werken. Als voorbeeld wordt het project Mondzorg in de samenleving genoemd. Er zijn samenwerkingen (geweest) met Voeding & Diëtetiek, met de Pabo.

Je kunt bewoners rechtstreeks betrekken maar ook via buurthuizen, wijkcentra, de scholen, consultatiebureaus. Studenten leren zo over mensen met diverse achtergrond. De lector benadrukt dat MZK-studenten niet eens direct met een mondzorgvraagstuk aan de gang hoeven, maar vooral kunnen leren over de toekomstige beroepen van andere studenten, waar mogelijkheden liggen om later mensen naar te kunnen doorverwijzen of samen bewoners te helpen. Een wijkregisseur of wijkagent fungeert vaak als aanspreekpunt voor dergelijke projecten/trajecten. Daarmee wordt het leren niet aanbodgericht maar vraaggericht. Het is belangrijk om deze bewoners te bereiken, want deze komen niet uit zichzelf naar een mondzorgpraktijk.

De lector benadrukt dat het vooral belangrijk is om structureel te werken aan dit maatschappelijke bewustzijn. Begin klein, denk groots. Bij de HU ligt de focus vooral bij studenten in jaar 3. Een van de docenten geeft aan dat wellicht al in jaar 1 begonnen kan worden hiermee.

Daarnaast is het belangrijk dat er commitment is vanuit het opleidingsmanagement, zodat er ook tijd en geld beschikbaar komt om dergelijke projecten te starten. Mooier is nog om bij een bestaand project aan te sluiten. Daarbij kunnen bijv. Comeniusbeurzen voor een extra financiële stimulans zorgen.

Er worden ook diverse andere initiatieven genoemd, zowel in Noord-Nederland als in het westen van het land, en locaties waar wellicht gezocht kan worden naar mogelijkheden om aan te sluiten bij lopende initiatieven. Denk bijv. aan dementiecafés, waar huisartsen en apothekers al langskomen, maar de mondhygiënist vaak wordt vergeten. Andere voorbeelden: Gezondschool-programma's, wijkcentrum Floreshuis, Vitaal Groningen, wijkonderzoek in Vinkhuizen, minor Happy Healthy Ageing, project Lange Tanden en Dat Smaakt naar Meer van de HU, project in Achtkarspelen. Wellicht kan de opleiding aansluiten bij activiteiten in de Keiweek?

De ervaringen met dergelijke projecten in de wijk zijn heel positief. Studenten zijn soms heel verbaasd om in bepaalde wijken met bewoners in aanraking komen en dat ze verbaasd zijn over de inhoud van andere beroepen. Dat is echt een eye opener. Studenten kunnen, na het bijdragen aan dergelijke projecten, getoetst worden op aspecten als interprofessioneel samenwerken, vraagarticulatie, aansluiting van acties op de behoefte, afstemming met de wijk en andere actoren.

Het is ook mogelijk om via een lectoraat te komen tot een samenwerking. Dit kan bijv. via SPRONG-programma's, waar studenten bij kunnen aansluiten. Andere aspecten die relevant kunnen zijn bij het verder uitwerken van bovenstaande ideeën zijn aandacht voor de student die zich ook sociaal wil ontwikkelen, kijken naar aandacht voor gezondheid en preventie in programma's van politieke partijen, aandacht voor kosten voor mondzorg en ondersteuning van mensen met een kleine beurs.

Tot slot

Samengevat is het belangrijk om gewoon te gaan beginnen. Begin klein, denk groots. Sluit aan bij lopende initiatieven en projecten, zorg voor commitment bij opleidingsmanagement, zoek naar een combinatie van paramedische en sociale opleidingen, kijk naar Comeniusbeurzen. Als je echt in de wijk zit en contact hebt met bewoners, dan kun je echt impact maken.

De aanwezigen concluderen met elkaar dat dit gesprek erg inspirerend is geweest en veel ideeën heeft opgeleverd. De opleiding dankt het panellid voor haar aanwezigheid en inbreng in dit gesprek.